

„Filozofia mea nu mi-am prezentat-o niciodată ca și cum aș fi văzut în ea un «absolut» [...]Însumi vedeam în ea un simplu «moment», un moment într-un proces de înflorire, ce-o visam, a filosofiei românești. Nu am acordat acestei filosofii carate «dogmatice», dimpotrivă, la fiecare pas spuneam că este vorba ba despre un «mit», ba despre o «teorie», ba despre o «ipoteză», ba despre o simplă o simplă «păreră». Toată opera mea filosofică o puneam astfel în perspectiva unui anume «relativism». Și dacă astăzi mai țin la ea, este încă tot în această perspectivă: țin la ea nu ca la o «dogmă», ci ca la un rod al libertății mele de gândire” (1977)

„O operă de artă nu devine «națională» prin faptul că adună în sine ca într-o căldare vrăjitoarească un cât mai mare număr de elemente etnografice. O operă de artă devine «națională» prin ritmul lăuntric, prin faptul cum tâlcuieste o rialitate, prin adâncă afirmare sau tăgăduire a unor valori de viață, prin instinctul care niciodată nu se dezmente, prin anumite forme, prin dragostea invincibilă față de un anumit fel de a fi și prin ocolirea altora.” (1968)

LUCIAN BLAGA a fost filozof, poet, dramaturg, prozator, traducător, jurnalist, profesor universitar și diplomat român.

- S-a născut la 9 mai 1895, în satul Lancrăm, județul Alba, sat ce poartă numele „sunetele lacrimii”.
- S-a stins din viață la 6 mai 1961, la Cluj, fiind înmormântat în satul natal.

STUDII: 1901-1902 – Lancrăm; 1902–1906 – școala primară germană în orașul Sebeș; 1906–1914 – elev la Liceul „Andrei Șaguna” din Brașov; 1914-1917 Facultatea de Teologie din Sibiu și Oradea; în iulie 1917 își ia licența în teologie, urmând apoi Facultatea de Filozofie din Viena (studiază filosofia, iar ca disciplină secundară – biologia) unde, în anul 1920, obține titlul de doctor în filozofie cu lucrarea: *Kultur und Erkenntnis* (Cultură și cunoaștere).

ACTIVITATE: după obținerea doctoratului, Lucian Blaga se dedică unei cariere diplomatice și elaborării operei sale; în anul 1926 devine atașat de presă la legația română din Varșovia și, apoi, la Praga, Berna, Viena și Lisabona; a lucrat ca secretar de presă la Praga și Berna, iar la Viena și Berna va îndeplini misiunea de consilier de presă pe lângă Legația română. În anul 1937 este ales membru al Academiei Române, în aula căreia a rostit celebrul discurs de recepție intitulat *Elogiul satului*

românesc. Din anul 1937 a fost subsecretar de stat la Ministerul de Externe, pentru ca în 1938 să fie numit ministru plenipotențiar al României la Lisabona, unde rămâne până în anul 1939 când, în urma unui concurs, a ocupat, ca profesor, Catedra de filozofie a culturii de la Universitatea din Cluj, creată special pentru el (1939-1948). Este destituit după reforma învățământului, devenind cercetător la Institutul de Istorie și Filozofie din Cluj (1949-1953) și la Secția de Istorie Literară și Folclor a Academiei, Filiala Cluj (1953-1959).

CRONOLOGIE SELECTIVĂ A OPERELOR:

VERSURI

- *Poemele luminii* (Sibiu, București, 1919);
- *Pașii profetului* (Cluj, 1921);
- *În marea trecere* (Cluj, 1924);
- *Laudă somnului* (București, 1929);
- *La cumpăna apelor* (Sibiu, 1933);
- *La curțile dorului* (București, 1938);
- *Poezii* (ediție definitivă, București, 1942);
- *Nebănuitele trepte* (Sibiu, 1943);

AFORISME

- *Pietre pentru templul meu* (Sibiu, 1919);
- *Discobolul* (București, 1945);

TEATRU

- *Zamolxe* (în „Gândirea”, nr.11, 1 oct., 1921);
- *Tulburarea apelor* (dramă, Cluj, 1923);
- *Daria* (dramă în patru acte, Cluj, 1925);
- *Fapta (Ivanca)*, (joc dramatic, București, 1925);
- *Înviere* (pantomimă în patru tablouri București, 1925);
- *Meșterul Manole* (dramă în cinci acte, Sibiu, 1927);
- *Cruciada copiilor* (Sibiu, 1930);
- *Avram Iancu* (dramă, Oradea, 1934);
- *Arca lui Noe* (Sibiu, 1944);
- două volume antologie: *Opera dramatică, I-II* (Sibiu, 1943);

ARTICOLE, ESEURI, STUDII

- *Cultură și cunoștință* (Cluj, 1922);
- *Filosofia stilului* (București, 1924);
- *Fenomenul original* (București, 1925);
- *Fețele unui veac* (Arad, 1925);
- *Ferestre colorate* (Arad, 1926);
- *Daimonion* (în „Adevărul literar și artistic”, VII, nr. 298, 1926);
- *Eonul dogmatic* (București, 1931);
- *Cunoașterea luciferică* (Sibiu, 1933);
- *Censura transcendentă* (București, 1934);
- *Orizont și stil* (București, 1936);

- *Spațiul mioritic* (București, 1936);
- *Geneza metaforii și sensul culturii* (București, 1937)
- *Artă și valoare* (București, 1939);
- *Diferențele divine* (Sibiu, 1940);
- *Despre gândirea magică* (în „Țara”, I, nr. 4, 12 apr.1941);
- *Religieși spirit* (Sibiu, 1942);
- *Știință și creație* (Sibiu, 1942);
- *Despre conștiința filosofică* (Timișoara, 1947);
- *Aspecte antropologice* (Cluj, 1948);

TREI VOLUME ANTOLOGIE

- *Trilogia cunoașterii* (București, 1943);
- *Trilogia culturii* (București, 1944);
- *Trilogia valorilor* (București, 1946);

TRADUCERI

- *Intermezzo românesc* (1931);
- *Faust* (București, 1955);
- *Nathan înțeleptul* (București, 1956);
- *Din lirica universală* (București, 1957);
- *Opere* (București, 1958);
- Trei antologii: două după Eminescu – *Poezii lirice* (1923) și una din A. Russo – *Cântarea României* (1924).
- **Postum** s-au publicat volumele de versuri *Poezii* (București, 1962), *Poezii* (Ediție îngrijită de George Ivașcu, București, 1966), *Versuri* (Ediție îngrijită și prefăcută de Aurel Rău, București, 1966), *Poezii* (București, 1967), *Cărăbușul de aramă* (București, 1970), *Opere, I-II* (ediție îngrijită de Dorli Braga, cuvânt înainte de Șerban Cioculescu, București, 1974-1977), *Opere, 1, Poezii antume* (ediție îngrijită și studiu introductiv de G. Gană, București, 1982), *Opere, 2, Poezii postume* (ediție îngrijită de G. Gană, București, 1982) ș.a.; piesă de teatru: Anton Pann (1964), patru volume de *articole, eseuri și studii* *Gândirea românească în Transilvania în secolul al XVIII-lea* (1966), *Zări și etape* (1968), *Experimentul și spiritul matematic* (1969), *Izvoade* (1972), *Ceasornicul de nisip* (1973), o scriere memorialistică *Din lirica engleză* (1970), o antologie din creația populară (1966), romanul *Luntrea lui Caron* (1990); *Correspondență. A-F* (1989).

MONOGRAFII ȘI STUDII CRITICE:

- Blaga, D., *Tatăl meu, Lucian Blaga*, Cluj-Napoca, Biblioteca Apostrof, 2004.
- Crohmălniceanu, Ov. S., *Lucian Blaga*, București, Editura pentru literatură, 1963.
- Fântâneru, C., *Poezia lui Lucian Blaga și gândirea mitică*, București, Institutul de arte grafice și editura Bucovina, I.E. Torouțiu, 1940.
- Indrieș, Alexandra, *Corola de minuni a lumii*, Timișoara, Editura Facla, 1975.
- Micu, D., *Lirica lui Lucian Blaga*, București, E.P.L., 1967.
- Munteanu, Romul, *Lecturi și sisteme*, București, Editura Eminescu, 1977.
- Simion, E., *Scriitori români de azi, II*, București, Editura Cartea Românească, 1976.

Todoran, E., Lucian Blaga, *Mitul poetic*, Timișoara, Editura Facla, vol. I, 1981, vol. II, 1983.

Vaida M., Lucian Blaga, *Afinități și Izvoare*, București, Editura Minerva, 1975.

ECOURI CRITICE: N. Iorga, E. Lovinescu, G. Călinescu, T. Vianu, G. Ivașcu, Al. Piru, D. Micu, Al. Paleologu, Ș. Cioculescu, I. Petrovici, C. Fântânaru, D. Micu, I. Bălu, Al. Indrieș, E. Simion, M. Popa, D. Micu, M. Mincu ș.a.

„Din Ardeal ne vin foarte frumoasele versuri ale d-lui Lucian Blaga. D-sa crede că ne dă Poemele luminii. E în datina celei mai noi școli să caute cuvinte mari și neobișnuite, dar mai la urma urmei, cum nu fac bine când nu e putere, când puterea este, ele nu fac rău.

Nu sunt poeme, și nu lumina e ce stăpânește. Sunt bucăți de suflet, prinse sincer în fiecare clipă și redată cu o superioară muzicalitate în versuri care, frânte cum sunt, se mlădie împreună cu mișcările sufletești înseși. Această formă elastică permite a se reda și cele mai delicate nuanțe ale cugetării și cele mai fine acte ale simțirii.

E și filosofia înăuntru, o melancolică, dar nu deprimantă filozofie, care leagă împreună, ca în cele mai bune produse ale poeziei din toate timpurile, toate aspectele din afară ale naturii și, înăuntru, toate mișcările prin care și noi – o parte din imensitate, din veșnicie, și astfel părtași la incomensurabilitatea și la nemurirea ei – îi răspundem.

E aici un tânăr care întinde brațe de energie către tainele lumii. Tainele nu se prind niciodată, căci avem un singur chi de a le prinde: să le trăim. Din avântul acestor brațe drept și năbil întinse trebie prețuit și el ca și distincția, de o așa de naturală grație, a formei.

Pierdem zilnic atâtea forțe. E o mare bucurie când vedem cum din fundul binecuvântat al neamului răsar totuși altele pentru a le înlocui.

În rândurile, rărite îngrijitor, ale cântăreților simțirii noastre de astăzi, fi binevenit, Tinere Ardelean!”

N. Iorga
(1919)

„Poetul e unul din cei mai originali creatori de imagini ai literaturii noastre, imagini neprevăzute, cizelate. Cu o artă definitivă, el a pus, astfel, în circulație o serie de adevărate cochilii, ornamentat sculptate, ale unor impresii fie de ordin senzorial, fie de ordin intelectual: în loc de a fi inserate într-o complexă alcătuire poetică, ele sunt risipite într-o pulbere de cale lactee.”

E. Lovinescu
(*Istoria literaturii române contemporane*, 1900-1937, 1986)

„Preocuparea pentru adevăr, prevalența vizualului și o economie expresivă sunt trăsături ce-l apropie pe Lucian Blaga de poezii clasici. Artistul n-a pornit din clasicism, ci dintr-o mișcare literară profund novatoare, expresionismul german, urmând un drum (care s-a dovedit numai al său, autorul necantonându-se în experiența debutului) spre o adevărată clasicizare a expresiei. Nu în sensul redobândirii unui ideal pus, ci în acela al atingerii unui nou echilibru (spre care, în deceniu al teilea, tindeau toți reformiștii liricii noastre!), capabili a construi pentru urmași, un clasicism în sensul exemplarității.”

M. Scarlat
(1986)